

Ó básníku, co věru
 vejde do obsahu tvých
 myšlenek, krom toho,
 že lidé jsou nezávislí
 na tvém myšlení
 a vkusu, a když k nim
 vztáhneš své myšlenky,
 jsou znudění
 a utečou pryč?
 Jaké myšlení zde může být,
 aby na něm Bůh
 nebyl nezávislý?
 Báseň o soběstačnosti
 byla odhalena
 s odkazem
 na nevěřící;
 Bůh zakázal, aby tak byli
 oslovováni věřící!
 Ó básníku,
 Jeho „nezávislost“
 je stejná pro věřící
 i nevěřící, ale pokud
 jsi na duchovní úrovni,
 která alespoň za něco stojí,
 nebude na tobě nezávislý
 podle stupně tvé velikosti.
 Sheikh Mahalla
 říkával: „Nejdřív poznej,
 potom mluv.
 Každý vidí Sultána,
 ale jsou jeho oblíbenci,
 kteří se těší z konverzace
 s ním.“ To je také
 zpátečnické. Mojžíš se těšil
 z řeči Boha.
 Bylo to jen poté,
 co usiloval o poznání.
 Mojžíšovo působiště
 bylo působiště řeči;
 působištěm Mohameda
 bylo působiště vidění.
 Jak potom může být
 Sheikhovo prohlášení
 správné?
 Někdo řekl
 Shams-i-Tabrizovi,
 „Potvrdil jsem
 existenci Boha
 kategorickým důkazem.“
 Následujícího rána

náš Mistr, Shams, řekl,
 „Minulou noc
 sestoupili andělé
 a požehnali toho muže,
 říkajíc, „Pochválen buď
 Bůh, prokázal existenci
 našeho Boha!
 Bože, dej mu dlouhý život!
 Nezpůsobil žádnou újmu
 na cti
 mužům ani ženám!“
 Ó básníku, Bůh existuje.
 To nepotřebuje žádný důkaz.
 Pokud vůbec něco děláš,
 zařaď se do nějaké pozice
 a působ před Ním.
 Jinak, On existuje
 s jistotou bez důkazu.
 Neexistuje nic,
 co by neprovolávalo
 Jeho chválu.
 O tom není pochyb.
 Právníci jsou chytří,
 stoprocentně kompetentní
 ve své vlastní
 specializaci.
 Ale mezi nimi
 a duchovním světem
 byla postavena zeď,
 aby zachovala jejich
 říši logiky a důkazů.
 Pokud by ta zeď neexistovala,
 jako závoj pro ně,
 nikdo by s nimi
 nekonzultoval a jejich práce
 by vymizela.
 Je to stejné jako to,
 co řekl Shams,
 „Ten druhý svět
 je jako moře
 a tento svět je jako
 pěna toho moře.
 Bůh si přál zachovat
 tuto pěnu v pořádku.
 Proto postavil
 některé lidi
 zády k moři,
 aby tato pěna
 neupadla v trosky.“
 Pro krále byl

rozbit stan
 a on několik lidí
 zaměstnal jeho sestavováním.
 Jeden říká, „Pokud
 nevyrobím lana pro stan,
 jak bude stan stát?“
 Jiný říká, „Pokud
 nevyrobím kolíky,
 za co uvážou provazy?“
 Přesto každý ví,
 že tito lidé jsou
 služebníky krále.
 Pokud by se tkalci
 vzdali tkaní
 a usilovali o to stát se vezíry,
 celý svět by byl
 nahý a holý.
 Takže jim byla dána
 radost z jejich řemesla.
 Jsou spokojeni
 se tkaním.
 Proto,
 lidé byli stvořeni,
 aby udržovali svět pěny
 v pořádku a tento svět
 byl stvořen pro Svatého.
 Bůh sesílá
 spokojenost a radost
 na každého při práci,
 která mu přísluší,
 takže i kdyby
 měl jejich život trvat
 sto tisíc let,
 stále budou nacházet
 lásku ke své práci.
 Každým dnem
 se láska k jejich řemeslu
 stává mocnější
 a rodí se v nich jemné
 dovednosti, které jim přináší
 nekonečnou radost a požitek.
 Neexistuje nic,
 co by neprovolávalo
 Jeho chválu.
 Je zde jedna chvála
 pro provazníka,
 další pro truhláře, který
 dělá stanové tyče,
 další chvála pro výrobce
 stanových kolíků,

další pro tkalce,
který tká látku
na stan,
další pro svaté, pro něž
je stan vyroben.
Nyní, tito hledající,
kteří za námi přicházejí,
chtějíc nějaký čas s námi,
když nic neřekneme,
jsou znechuceni a dotčeni.
Přesto, pokud něco řekneme,
musí to být prospěšné
pro jimi dosaženou úroveň.
Takže postupujeme
obežetně a oni odchází,
kritizujíc nás se slovy,
„Je námi znuděný
a utíká pryč.“
Jak by mohl oheň utíkat
od hrnce na vaření?
Je to hrnec, který není
tolerantní a utíká pryč
od ohně.
Takže utíkání
od ohně a paliva
není vlastně vůbec utíkání.
Pravda je ta,
že když vidíme,
že nádoba je slabá,
stáhneme se nějaký kus,
abychom ji ochránili.
Takže je to skutečně nádoba,
která utíká pryč.
Naše utíkání
je jejich utíkání.
My jsme zrcadlo.
Pokud se pohnou k útěku,
zobrazí se jim to v nás.
My utíkáme pro jejich dobro.
V zrcadle lidé
vidí sami sebe.
Pokud nás vidí znuděné,
ta znuděnost je jejich
a je odrazem
jejich slabosti.
Tady není žádné místo
pro znuděnost;
k čemu by nám
byla znuděnost?
Jednou v lázních jsem

projevil velikou pokoru před
Sheikhem Salah al-Dinem
a Sheikh Salah al-Din
projevil velikou pokoru
přede mnou.
Protestoval jsem.
Pomyslel jsem si,
„S tou pokorou zacházíš
až příliš daleko.
Pokora je lepší
ve stupních:
Nejdříve polibek ruky,
poté chodidla.
Kousek po kousku
se dostanete do bodu,
kdy už to není divadlo
a on si zvykne.
Samozřejmě, nesmí jej
obtěžovat přizpůsobování
zdvořilosti zdvořilostem,
když jsi jej
postupně přivyknul
na tu pokoru.
Tím samým způsobem
musíme jednat s přáteli
i nepřáteli, dělajíc věci
postupně. Například,
nepříteli nejdříve
nabídneme naši radu,
kousek po kousku.
Pokud neposlouchají,
předvedeme nějakou sílu.
Pokud toho nedbají,
pak je vyženeme pryč.
Práce světa probíhá
tímto způsobem.
Nevidíš mír
a přátelskost jara?
Z počátku
nám předvede teplo,
kousek po kousku,
pak ukazuje své půvaby
více a více.
Podívej se na stromy,
jak kousek po kousku
postupují.
Nejdříve se usmějí,
pak ukážou svůj postroj
z lístků a ovoce,
jako dervišové a súfisté

nabízejí svá srdce,
rozdávajíc všechno
co vlastní.
Lidé utíkají
od každého cíle,
ať pozemského
nebo duchovního,
protože přecení
prvotní úkol.
Správný způsob
je stejný,
jako když někdo příliš jí;
měli by to
denně omezovat
o malý kousek, postupně.
Tím způsobem,
než uplyne rok nebo dva,
sníží množství toho,
co jí, na polovinu,
redukujíc to takovým
způsobem, že jejich tělo
si toho nevšimne.
Stejně je tomu s uctíváním,
stahováním se do osamění,
službou Bohu
a modlitbou.
Pokud se někdo
vůbec nemodlí,
když se vydá
na cestu Boží, bude
nejdříve dodržovat pět
předepsaných modliteb;
poté k nim bude
přidávat donekonečna.
Přednáška 22
Rumi řekl Ibnu Chavishovi:
Podstata věci je ta,
že by jsi se měl chránit
před těmito drby,
když mluvíš
o Sheikhu Salah al-Dinovi.
To snad odstraní
tyto temné stíny a mraky,
které tě obklopují.
Jak se můžeš chránit?
Lidé opustili
svoji zemi,
své otce a matky,
své domovy, příbuzné
a rodiny,

a cestovali
od Hindu k Sindu,
dokud nebyly jejich boty
roztrhané na kusy,
při hledání někoho,
kdo voní druhým světem.
Kolik mužů a žen
zemřelo smutkem,
když nikdy neuspěli,
ani nenalezli
takovou osobu!
A co se tebe týká,
ty víš o takovém muži,
tady, ve svém domě,
a ty se k němu
obracíš zády.
To je tragédie nedbalosti.
Říkával jsi mi,
že Sheikh Salah al-Din
byl sheikhem shekhů,
veliký a mocný muž.
„Ode dne, kdy jsem
vstoupil do jeho služeb,“
řekl jsi mi,
„nikdy jsem jej ani jednou
neslyšel zmínit tvé jméno,
kromě výrazů jako Rumi,
naš Mistr, náš Pán,
naš Stvořitel.
Nikdy jsem jej neslyšel
ani na jediný den změnit
toto pokorné oslovení.“
Musí to být tvé ambice,
které tě nyní oslepily.
Nyní říkáš, že
Salah al-Din je ničím.
Co zlého ti kdy
Sheikh Salah al-Din udělal?
Pouze, když tě viděl
padnout do jámy
sebezničení,
řekl ti,
„Pozor na jámu.“
Řekl to ze soucitu
k tobě,
nade vše ostatní,
ale ty odmítáš
ten soucit.
Nyní se ocitáš
ve středu jeho hněvu

a pohroužen
do tohoto hněvu,
jak unikneš?
To proto říká,
„Nepřebývej v mém domě
hněvu a zloby.
Přesuň se do mého domu
milosti a soucitu.
Udělej něco
pro moji chválu a vstup
do mého domu lásky.“
Říká to protože
tvé srdce pak
setřese tuto temnotu
a naplní se světlem.
Říká to pro tebe,
pro tvé vlastní dobro,
ale ty přisuzuješ
jeho soucit nějakému
skrytému motivu.
Jaký skrytý motiv
by měl takový muž
vůči tobě mít?
Není snad pravdou,
že kdykoliv jsi
ke spokojenosti
naplněn hudbou či nápojem,
v ten samý čas jsi spokojen
s každým nepřítelem,
odpouštějíc jim všem?
V tu hodinu
nevěřící i věřící
se v tvých očích
stanou stejnými.
Sheikh Salah al-Din
je samotným oceánem
této duchovní radosti.
Všechna moře uspokojení
jsou v něm.
Jak by mohl někoho
nenávidět, nebo proti
němu kout pikle?
A především,
jaké úmysly
by měl proti takovým,
jako jsou cvrčci a žáby?
Jak může on,
který disponuje takovým
císařstvím a majestátností,
být srovnáván s tak

ubohými bytostmi?
Neříká se snad,
že voda života musí být
nalezena v temnotě?
Tato temnota
obklopuje svaté,
v jejichž bytí nacházíme
věčný pramen.
Voda života je ukryta
v jejich temnotě.
Pokud se odvrátíš
od temnoty a utečeš od ní,
jak k tobě voda života
může kdy dosáhnout?
Jak potom můžeš očekávat
dosažení věčného
ustavičného zdroje života,
který je působištěm
proroků a svatých,
bez čehokoliv nepříjemného,
nebo bez jakékoliv oběti?
To, co pro tebe
Sheikh předepisuje,
je totéž, co
dávní Sheikhové
předepisovali;
aby jsi se vzdal
svého bohatství a postavení.
A co se tebe týká,
když ti radí prostou věc,
jak to, že utíkáš?
Nevidíš, jak jsou lidé
přemoženi slepotou
a nevědomostí,
když se zamilují,
jak se plazí a dolézají
a obětují
všechn svůj majetek,
hledajíc způsob jak získat
toho, koho chtějí,
s vynaložením všeho úsilí.
Nocí a dnem
nemyslí na nic jiného,
nikdy unavení
z toho snažení,
přesto unavení
ze všeho ostatního.
Je pak láska
k Sheikhovi
a láska k Bohu

méně než toto?

Přesto, při nejmenším
slůvku rady a disciplíny
máš námitky

a opouštíš Sheikha.

Proto je známo, že nejsi
milovník ani hledající.

Kdybys byl skutečný
milovník a hledající, klidně
bys snesl mnohokrát více,
než jsme popsali.

Tvému srdci
by se hnůj stal

medem a cukrem.